

18 | OPINIE & ANALYSE

DE POPPENSPELER ACHTER DE MARIONET

Michel Daerden invloed bij de Luikse PS was tanende, tot hij plots een karikatuur van zichzelf werd en daardoor populairder dan ooit. **PASCAL DELWIT** ziet niet meteen een weg terug.

Het geval Daerden

PASCAL DELWIT

Wie? Politicoloog aan het Centre d'Étude de la Vie Politique van de Université Libre de Bruxelles.

Wat? Michel Daerden PS kan zijn clowneske imago moeilijk afwerpen.

Waarom? Het is dat wat hem zo populair maakt.

Michel Daerden (PS), federaal minister van Pensioenen en Grote Steden, is sinds de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006 niet meer uit het nieuws geweest. Zijn optreden op de avond van die verkiezingen sprak tot de verbeelding. Het was de geboorte van een verrassend politiek en mediafenomeen, dat sindsdien *Daerdenmania* wordt genoemd. Sinds die datum, en ondanks het povere resultaat van de Parti Socialiste bij de federale verkiezingen van 10 juni 2007, is Michel Daerden ongekend populair (al wordt dat geleidelijk minder). Je hoeft maar naar zijn bezoeken op het terrein te kijken, om de omvang daarvan te peilen.

Door deze nieuwe faam kon hij terugkomen op een eerder akkoord binnen de Luikse PS en kon hij Jean-Claude Marcourt verdringen als lijsttrekker bij de gewestverkiezingen van juni 2009. Hierdoor kon hij ook zijn zoon Frédéric op de lijst voor de Europese verkiezingen van juni 2009 laten plaatsen (die alleen vanwege zijn naam met 90.294 stemmen werd gekozen). Maar hierdoor kon hij vooral 63.580 voorkeurstemmen in het kiesarrondissement Luik behalen, tegenover bijvoorbeeld 13.716 voor de burgemeester van Luik, Willy Demeyer (PS), of 17.422 voor Didier Reynders (MR).

Papa

Sinds oktober 2006 speelt Michel Daerden dus 'papa', de karikatuur van 'papa' en zelfs de karikatuur van de karikatuur van 'papa'. Het personage is goed neergezet en tot het einde volgehouden, tot walgens toe. Waarom heeft hij daarvoor gekozen? In de allereerste plaats omdat het lonend is voor hem. We hebben al benadrukt dat zijn voorkeurstemmen plotseling sterk in aantal zijn gestegen. Zoals bekend, is dat de maatstaf bij uitstek of op zijn minst een van de belangrijkste maatstaven voor de invloed van politici. Daarbij, we komen er nog op terug, telt Daerden opnieuw mee binnen de (Luikse) PS en kan niemand om hem heen. Ten derde berust de populariteit van politici wel vaker op een afwijkend karakter. Hoe vaak is er niet geklaagd over het rigide

Michel 'papa' Daerden: marionet én poppenspeler. © Eric de Mildt

voor partijvoorzitter Elio Di Rupo is het niet eenvoudig om het stemmenpotentieel te verzilveren en de imagoschade te beperken

kantje van Frank Vandenbroucke (SPA)? Maar zoals Kris Deschouwer van de VUB op het juiste moment benadrukte, was dat een belangrijke reden voor zijn populariteit. En wat te denken van Jean-Marie De-decker? Daerden is dus opnieuw iemand waar niemand omheen kan. En hij is meer dan een karikatuur. Michel Daerden heeft twee gezichten. Zijn openbare gezicht is wat hij nu laat zien en wat onlangs tot ongeloof of hilariteit in de senaat heeft geleid: het gezicht van een contactpersoon op markten, recepties en andere openbare gelegenheden. Kortom, het gezicht van de marionet 'papa'. Zijn andere gezicht is dat van een ander iemand, met complexe eigenschappen. In de eerste plaats een minister die regelmatig

subtiel te werk gaat om lastige situaties te ontwarren of met sociale spanningen om te gaan in sectoren waarvoor hij bevoegd is. Daarnaast is hij ook nog een meedogenloze partijbans. Als sterke man van de socialistische federatie van Luik in de jaren negentig heeft Michel Daerden de carrière van heel wat plaatselijke socialistische politici gemaakt en gebroken. Wee degene die uit de pas liep. Maar zijn ster was aan het verbleken. Bij de federale verkiezingen van mei 2003 had hij weliswaar nog 55.565 voorkeurstemmen vergaard, maar wel op provinciale schaal, terwijl de Parti Socialiste toch de verkiezingen had gewonnen. Hij heeft vooral (een deel van) de macht in de Luikse federatie van de Parti Socialiste verloren toen die onder leiding kwam van Willy Demeyer, die

gesteund werd door minister Jean-Claude Marcourt en die daarmee Charles Janssens, de door Daerden naar voren geschoven burgemeester van Soumagne, achter zich liet. Wat sinds 2006 gebeurt, is dus bovenverwachting voor Daerden, die geholpen heeft om de score van de socialisten in de provincie Luik bij de federale verkiezingen van 2007 te stabiliseren en zo de Luikse stadsbestuurders en het voorzitterschap van de PS gedwongen heeft om hun relatie met hem te herzien.

De nieuwe PS

Voor alles moet natuurlijk een prijs worden betaald. Er gaat bijna geen week voorbij zonder dat de minister van Pensioenen voorpaginanieuws is. Maar voor Elio Di Rupo en een aantal socialistische kaderleden belichaamt hij niet bepaald de 'nieuwe' PS, een 'nieuwe' generatie of een andere manier van politiek bedrijven binnen de socialistische gelederen. Hoewel Michel Daerden bij een deel van de Waalse bevolking zeer populair is, vinden anderen hem minstens even irritant. In de ogen van die mensen houdt hij met zijn imago weinig vleiende clichés over de Walen en de Franstaligen in stand, met name in Vlaanderen. Binnen de PS worden zijn streken en zijn manier van problemen oplossen niet unaniem gewaardeerd. Zijn relaties met kopstukken als Rudy Demotte of Jean-Claude Marcourt zijn op zijn zachtst gezegd moeilijk. En voor partijvoorzitter Elio Di Rupo is het echt niet eenvoudig om het stemmenpotentieel te verzilveren en de imagoschade te beperken. Het belangrijkste risico is dat er voor Daerden geen weg terug is. Je hebt nu het gevoel dat Michel Daerden, die een intelligente man is, zich alleen nog maar als een karikatuur kan gedragen. Niemand lijkt nog in staat om hem eraan te herinneren dat hij niet moet overdrijven. Traditioneel duurt zo iets tot het abrupt tot een einde komt, zoals gebeurde met die andere karikatuur, Anne-Marie Lizin. Als het voor Daerden nog niet te laat is, is het tijd om daar eens aan te denken.

Vertaling: Home Office

MEER POPULISME, GRAAG

De felicitaties bij één jaar Obama verbleekten snel bij de uitslag van de tussentijdse verkiezingen in Massachusetts, waar de Democraten hun filibusterbestendige meerderheid in de Senaat verloren. Een selectie uit de krantencomentaren.

verheven sfeer van het wetgevende werk. Ze drijft daarentegen op geraas en gebral. Obama's taak bestaat erin het iets te doen bete-

de aan de traditie van Edward M. Kennedy, die de zetel 46 jaar vasthield en een progressief icoon was, en kan voor links alleen ontmeedigend zijn.

libustermeerderheid in de Senaat hem er toe aanzet om verder de partijgrenzen af te tasten op zoek naar praktische oplossingen, dan kunnen hij en de natie daar baat bij hebben.

Massachusetts nog eens een Republiek in de Senaat stemde, was in 1972, en amper vijftien procent van de kiezers in de staat is lid van de Republikeinen. Brown won omdat vele gematigden en onafhankelijken niet keuzen, en omdat hij het verstand